

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4CoP/27/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817213514
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Anderlová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3817213514.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Anderlovej a sudkýň JUDr. Oľgy Lichnerovej a JUDr. Alice Beňovej vo veci rozvodu manželstva navrhovateľa - manžela D. A., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom K., U. XXX/XX/X, zastúpeného JUDr. I. I., advokátom so sídlom K., nám. N. XX a manželky Q. A., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom K., U. XXX/XX/X, zastúpenej JUDr. Z. E., advokátom so sídlom v K., E. 3, o rozvod manželstva, o odvolaní manželky proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 01. februára 2018, č.k. 12Pc/19/2017-48 takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozviedol manželstvo účastníkov D. A. a Q. A., rodenej G., uzatvorené dňa XX.XX.XXXX v Y., zapísané v knihe manželstiev Miestneho národného výboru v Y., vo zväzku I., ročník XXXX, strana XX, pod poradovým číslom XX. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. Po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že vzťah navrhovateľa a jeho manželky je vážne a trvalo narušený. Hoci je pravda, že obaja manželia uzavreli manželstvo ešte takmer pred 31 rokmi, toto si však už dlhý čas neplní svoj spoločenský účel, žiadnu zo svojich funkcií. Podľa zhodných vyjadrení manželov a takisto výpovede ich syna, je ich manželstvo dlhý čas úplne nefunkčné, neplní si ekonomickú, biologickú funkciu a ani funkciu vzájomnej pomoci. Manželia si nedôverujú, nekomunikujú spolu, navrhovateľ sa svojej manželke vyhýba tak, že radšej časť svojho voľného času trávi každý deň v krčme. Manžel síce v priebehu konania tvrdil, že by v manželstve zotrval, v prípade, ak by sa aj ostatní členovia rodiny podieľali na platbách súvisiacich s bývaním, vzápätí to však poprel, pričom striktno odmieta spolužitie so svojou manželkou, vylúčil, že by v budúcnosti sa na tom mohlo niečo zmeniť, pričom nemal žiaden záujem vec riešiť prostredníctvom mediácie, pomoci psychológa, resp. poskytnutím sudcovskej lehoty na vyriešenie vzájomných vzťahových problémov medzi manželmi. Hoci manželka, ktorá nepodala návrh na rozvod manželstva tvrdila, že jej manžel si návrh podal len z rozmaru, od podania návrhu takisto ako aj navrhovateľ, nevyvinula žiadne úsilie, smerujúce k tomu, aby sa vzťah medzi manželmi čo i len čiastočne zlepšil. Z vyjadrenia syna manželov tiež jednoznačne vyplynulo, že vzhľadom na povahu otca a jeho postoj k celej veci, je v podstate vylúčené, že by jeho rodičia spolužitie v budúcnosti mohli obnoviť. Počas celého konania sa navrhovateľ vyjadroval k osobe svojej manželky len negatívne a v podstate vylučoval akékoľvek možnosti riešenia manželskej krízy. Za týchto okolností, keďže podľa názoru súdu nemožno predpokladať, že by navrhovateľ svoj postoj k manželstvu v budúcnosti zmenil, keďže deti manželov sú už plnoleté a manželia si jeden druhého nevážia (navrhovateľ prezentoval len výrazne negatívny postoj k manželstvu a k manželke, ktorá zas pre zlepšenie vzájomných vzťahov manželov neurobila v podstate nič), súd manželstvo navrhovateľa a jeho manželky ako nefunkčné rozviedol, majúc za to, že toto je

hlboko a trvalo rozvrátené. V tomto nefunkčnom vzťahu navrhovateľ nemal žiaden záujem zotrvať, k čomu ho podľa názoru súdu, za situácie, keď už deti manželov sú plnoleté a manželstvo si neplní svoj spoločenský účel a žiadne funkcie, nemožno nútiť. Podľa právneho názoru súdu, na rozvrate manželstva majú svoj podiel viny obaja manželia, pretože problémy, ktoré v ich manželstve postupne vznikali, poznajúc svoje vzájomné povahové vlastnosti a priority druhého manžela, nedokázali náležite riešiť, dlhodobo nevytvárali zdravé rodinné prostredie, nevážili si jeden druhého, vzájomne sa netolerovali, nerešpektovali svoju dôstojnosť, nepomáhali si, pričom navrhovateľ v tomto zväzku, ktorý je pre neho stresujúci, nemal záujem zotrvať. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil podľa § 18, § 19 ods. 1,2, § 23 ods. 1,2 Zákona o rodine. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie manželka, navrhla ho zmeniť a návrh navrhovateľa na rozvod manželstva zamietnuť. Nesúhlasila s názorom súdu prvej inštancie, že manželstvo je úplne nefunkčné. I keď si v súčasnosti manželstvo neplní biologickú funkciu, stále s manželom spolu žijú, bývajú v jednom byte. Aj keď nie v úplnej zhode, stále spoločne uhrádzajú náklady na domácnosť. Dôvodila, že navrhovateľ vždy hospodáril sám s peniazmi, ktoré zarobil, sám rozhodoval o tom, ako s peniazmi naloží, nikdy nebolo hospodárenie založené na spoločnom rozhodovaní. To, že bolo na jej návrh nedávno určené pre ňu manželské výživné je pravým a skutočným dôvodom, prečo podal navrhovateľ návrh na rozvod manželstva. Celkom jednoznačne to vyplýva aj z jeho výpovede, ktorú podľa jej názoru súd nevyhodnotil správne, pretože nevyhodnotil správne ani ich predchádzajúce spolužitie, ktoré nebolo nikdy rovnocenným partnerstvom, ale spolužitím, ktoré bolo založené na jej ustupovaní manželovi a na akceptovaní jeho predstáv. Počas celého trvania manželstva sa prispôbovala manželovi, starala sa o deti, o domácnosť, pričom manžel sa staral predovšetkým o svoje záujmy a aj preto v roku 1993 podala návrh na rozvod manželstva, ktorý bol súdom zamietnutý z dôvodu, že manžel sa rozvieť nechcel. V súčasnosti, keď je chorá a hmotne odkázaná na manžela a manžel by si v súčasnosti mal vo vzťahu k nej plniť svoje povinnosti v zmysle § 18, § 19 Zákona o rodine, keďže je plne invalidná, tak sa domáha rozvodu manželstva a to práve z dôvodu, aby mu zanikla výživová povinnosť voči nej. Podľa jej názoru vystupuje v súčasnosti do popredia práve ekonomická funkcia manželstva, pretože v súčasnosti nie je schopná sa osamostatniť ekonomicky, pričom navrhovateľ má stále v záujme predovšetkým svoje koníčky, ako je tipovanie, celodenné posedávanie v krčme, kde mu nie je ľúto míňať finančné prostriedky. Rozhodnutie súdu považovala za nespravodlivé, pretože keď mohla v minulosti zmeniť svoje život, súd neposkytol ochranu jej oprávneným záujmom a v súčasnosti, keď potrebuje aby jej pomáhal navrhovateľ, tak sú stále uprednostňované a to aj zo strany súdu prvej inštancie len záujmy, potreby a predstavy manžela. Mala za to, že vzťahy nie sú tak rozvrátené ako to konštatuje súd prvej inštancie. Takýmto spôsobom žijú 30 rokov len preto, že to manželovi vyhovovalo, preto, lebo sa mu prispôsobila. Ani manžel svoju predstavu o manželskom spolužití nezmenil, len nemá už taký príjem ako v minulosti a preto mu vadí, že jej musí poskytovať manželské výživné. Je pravda, že po znížení manželovho príjmu mohol podať návrh aj na zníženie manželského výživného a v takom prípade by jej životná úroveň bola porovnateľná. Poukázala na to, že zo svojich peňazí hradí výdavky na domácnosť, ktoré neuhradí manžel a hradí tiež všetky opravy v byte, kupovala do bytu rôzne zariadenia, ktoré denne používa aj manžel, preto nezodpovedá skutočnosti konštatovanie súdu prvej inštancie, že manželstvo je úplne nefunkčné. Nezodpovedá skutočnosti ani záver súdu prvej inštancie, že nevyvinula žiadne úsilie smerujúce k zlepšeniu vzťahov, snažila sa robiť ústretové kroky, avšak manžel je uzavretej povahy, komunikuje minimálne, čo však nie je nič nezvyčajné, takýto vzťah má aj s deťmi. Zásadne nesúhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že je vylúčené obnovenie spolužitia, a to preto, že takéto spolužitie ako v súčasnosti s manželom žijú, je ich manželským spolužitím dlhodobo. Nevidí dôvod, prečo by takéto manželské spolužitie nemalo pokračovať, keďže nedala príčinu ani dôvod, aby spolužitie podľa predstáv manžela nefungovalo ďalej. Samotný výkon rozhodnutia na manželské výživné nemôže byť dôvodom na rozvod manželstva, hoci práve problém manželského výživného je pre manžela dôvodom na rozvod. Má za to, že návrh na rozvod manželstva mal byť zamietnutý, a to nielen z dôvodu, že sa prispôbovala manželskému spolužitiu tak, ako existuje aj v súčasnosti, ale aj z dôvodu, že manželstvo si v ich veku a zdravotnom stave plní a malo by si aj v budúcnosti plniť predovšetkým ekonomickú funkciu.

3. Navrhovateľ v písomnom vyjadrení k odvolaniu manželky navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Mal za to, že manželka vo svojom odvolaní uvádza účelové dôvody, pričom stav, ktorý popisuje vlastne len potvrdzuje, že vzťahy medzi manželmi sú dlhodobo rozvrátené. Na jednej strane popisuje stav, ktorý trvá 30 rokov, na druhej strane uvádza, že je možné

zlepšenie vzťahov, resp. že chce zotrvať v manželstve, ktoré dlhodobo neplní svoje základné funkcie. Aj v odvolaní mu manželka vyčíta, že požíva alkoholické nápoje, chodí do reštauračných zariadení, tipuje, kde utráca peniaze. Svojimi vyjadreniami len potvrdzuje, že manželstvo neplní svoje základné funkcie, pričom k manželovi má vážne výhrady. Syn vo svojej svedeckej výpovedi uviedol, že rodičia viac ako 15 rokov spolu nekomunikujú. Za nepravdivé považoval tvrdenia manželky, že má niekoľkotisícové úspory, naopak, manželka mala na svojom účte tajne uložených 132.000 Sk. Mal za to, že súd prvej inštancie náležite zistil skutkový stav veci, zistil príčiny, ktoré viedli k rozvratu ich manželstva a pri rozhodovaní na ne prihliadal. Odvolanie manželky považoval za účelové z dôvodu, aby si čo najdlhšie zachovala manželské výživné.

4. Manželka vo svojej odvolacej replike k vyjadreniu navrhovateľa uviedla, že manželské spolužitie s navrhovateľom nebolo štandardné, nakoľko sa mu prispôbovala, pričom manžel, pokiaľ ide o hospodárenie, vždy hospodáril sám a sám rozhodoval o tom, kedy a ako prispeje na spoločnú domácnosť. Tento stav trvá doposiaľ s jedinou výnimkou, že v súčasnosti z dôvodu, že je odkázaná na manžela z hľadiska úhrady životných nákladov jej tento prispieva manželským výživným. To je ale aj jediný dôvod, pre ktorý sa manžel domáha rozvodu manželstva. Pokiaľ sa teda dlhodobo prispôbovala systému spolužitia, ktorý preferoval manžel, považuje za nemorálne a neludské, aby v súčasnosti, keď je na manžela odkázaná, zostala v ekonomickej núdzi, pričom je vážne chorá, o čom svedčí to, že je plne invalidná. Poprela, že by mala tajné úspory vo výške 132.000 Sk, keď tieto peniaze patrili priateľke S. X., ktorá si peniaze uložila u nej. Tak isto výpoveď syna, na ktorú sa odvoláva navrhovateľ je len potvrdením dlhodobého spôsobu ich spolužitia, ktoré sa obmedzovalo na spoločné bývanie, výchovu detí, pričom ich komunikácia bola vždy len účelová, nevyhnutná. Takýto systém spolužitia manželstva je dlhodobý, je ochotná žiť tak, ako žila v manželstve doposiaľ a s manželom si v manželstve pomáhať.

5. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (keď nebolo potrebné zopakovať a doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem) v spojení s § 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku a dospel k záveru, že odvolanie manželky nie je dôvodné.

6. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie, ktorým rozviedol manželstvo účastníkov na tom právnom závere, že vzťah navrhovateľa a jeho manželky je vážne a trvalo narušený. Manželstvo účastníkov je dlhší čas úplne nefunkčné, neplní si ekonomickú, biologickú funkciu a ani funkciu vzájomnej pomoci. Manželia si nedôverujú, nekomunikujú spolu, navrhovateľ vylučoval akékoľvek možnosti riešenia manželskej krízy. V tomto nefunkčnom vzťahu navrhovateľ nemal žiaden záujem zotrvať, k čomu ho podľa názoru súdu za situácie, keď už deti manželov sú plnoleté a manželstvo si neplní žiadne funkcie, nemožno nútiť. Na rozvrate manželstva majú svoj podiel viny obaja manželia, pretože problémy, ktoré v ich manželstve postupne vznikali nedokázali náležite riešiť, dlhodobo nevytvárali zdravé rodinné prostredie, nevážili si jeden druhého, vzájomne sa netolerovali, nerešpektovali svoju dôstojnosť, nepomáhali si, pričom navrhovateľ v tomto zväzku, ktorý je pre neho stresujúci nemal záujem zotrvať, preto súd manželstvo účastníkov rozviedol.

7. Odvolací súd sa s týmto právnym záverom súdu prvej inštancie stotožňuje. Súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav veci a správne vec aj právne posúdil. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku v celom rozsahu v zmysle § 387 ods. 2 CSP. K odvolacím námietkam manželky uvádza nasledovné:

8. V danej veci aj odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že sú splnené zákonné podmienky pre rozvod manželstva účastníkov uvedené v § 23 Zákona o rodine. Vzťahy medzi manželmi sú tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo účastníkov si nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Manželstvo nie je možné zachovať iba z hospodárskych dôvodov za situácie, keď tu iný spoločný prvok nie je.

9. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie je nesporné, že manželstvo účastníkov si už dlhodobo neplní svoj účel, keď účastníci od roku 2009 spoločne nehospodária, viac ako 8 rokov intímne spolu nežijú, hoci bývajú spolu v jednom byte nekomunikujú navzájom spolu, navrhovateľ sa svojej manželke vyhýba, voľný čas trávi mimo domácnosti. Z výpovedí oboch manželov a syna účastníkov vyplýva, že medzi manželmi nie je žiadna úcta, tolerancia, neposkytujú si navzájom pomoc, nevážia si jeden druhého, ich komunikácia sa obmedzuje na vzájomné hádky a výčitky. Z obsahu

odvolania manželky je zrejme, že s rozvodom manželstva nesúhlasí z ekonomických dôvodov, keďže je hmotne odkázaná na navrhovateľa. Navrhovateľ zásadne odmietol akékoľvek riešenie manželskej krízy, počas konania pred súdom prvej inštancie a aj v písomnom vyjadrení k odvolaniu prezentoval negatívny postoj k manželke, ktorá zas pre zlepšenie vzájomných vzťahov neurobila v podstate nič. Syn účastníkov V. A. ako svedok výslovne uviedol, že rodičia spolu riadne nekomunikujú viac ako 15 rokov, navrhovateľ odchádza na celý deň z domu, vyhýba sa manželke, rodičia sa často hádajú kvôli plateniu nákladov za užívanie bytu. Podľa výpovede svedka navrhovateľ nemá záujem riešiť vzájomné vzťahy s manželkou, nechce sa s ňou rozprávať, aj keď manželka o komunikáciu záujem mala. Aj podľa názoru odvolacieho súdu vzťahy medzi účastníkmi sú vážne narušené, v súčasnosti medzi nimi absentuje akýkoľvek citový vzťah a porozumenie. Pokiaľ manželka nesúhlasila s rozvodom manželstva z ekonomických dôvodov, táto samotná skutočnosť nemôže byť dôvodom pre zamietnutie návrhu na rozvod manželstva. Výchovná funkcia manželstva už bola ukončená tým, že deti účastníkov pochádzajúce z manželstva sú sebestačné, plnoleté a teda v danom prípade súd nemusel prihliadať na záujem mal. detí. Za danej situácie je rozvod manželstva individuálnou otázkou rozvádzajúcich sa manželov a pokiaľ navrhovateľ zásadne odmieta obnovenie manželstva sú aj podľa názoru odvolacieho súdu splnené zákonné podmienky pre zrušenie manželstva rozvodom. Manželstvo účastníkov si dlhšiu dobu neplní svoj účel, ktorým je v tomto prípade poskytovanie vzájomnej pomoci spočívajúcej vo vytváraní zdravého rodinného prostredia, v ktorom manželia si všestranne vzájomne pomáhajú a poskytujú si pomoc.

10. Z uvedených dôvodov odvolací súd má za to, že v danom prípade nie sú predpoklady pre to, aby si manželstvo účastníkov mohlo v budúcnosti plniť svoj účel.

11. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

12. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 52 CMP. Ide o mimosporové konanie, pre ktoré platí zásada, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Dôvody pre priznanie trov odvolací súd nezistil.

13. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).